

Výstřižková služba
Pražské informační služby
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Práce, Ostrava

18. IX. 1968

za dne

K



*DIVADLO PETRA BEZRUČE v Ostravě
uvede v pátek premiéru Tylova Jana
Husa s Karlem Vašíčkem v titulní
roli.*

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Mladá fronta, Ostrava

19. IX. 1968



PREMIERU TYLOVA DRAMATU JAN HUS *chystá v režii Zdeňka Pošivala a ve výpravě Oty Schindlera na pátek 20. září ostravské Divadlo Petra Bezruče. Titulní postavu ztělesní Karel Vašíček (na snímku).*

FOTO: J. HAUKVIČ

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

21. IX. 1968

ze dne

Život zamýšlenku

K uvedení Tylova Jana Husa v Divadle Petra Bezruče

Jestliže uvedení komedie V+W „Těžká Barbora“ Divadlem Petra Bezruče bylo minulý týden ještě nenadálou improvizací, která sklídila velký úspěch, páteční další premiéra bezručovců, drama Jos. K. Tyla „Jan Hus“ je již pevným článkem dramaturgického řádu. Ne třeba snad připomínat důležitost české klasiky na našich jevištích. Zejména dnes, kdy slova velkých mistrů nabývají nových významů a jsou podobnostmi nad jiné výmluvnými.

Není třeba snad také zdůrazňovat, že právě toto drama Tylovo patří k základním pilířům české jevištní tvorby. A že bylo hrou, která ve své době měla burčující význam a vždy, kdykoli bývá uváděna, dělo se tak většinou za pohnutých dnů. Že slova jejího titulního hrdiny byla vždy zápalnými hesly, působícími k tomu, aby idea se stávala tělem; aby se stávala hmotou celého národa.

Bylo tomu tak i na představení bezručovců. Ještě před měsícem by tato premiéra byla jenom jevištní ilustrací některých našich snah, které se staly aktuálními v polednovém vývoji. Byla by připomínkou toho, že jen národ pevně semknutý a myslí sjednocený může se odvážit velkých a smělych činů. Jak jinak však zaznívají dnes slova Husova, jež kostnickému mučedníkovi vkládá do úst geniální umělec, jakou jinou podobu nabývají jeho střetnutí s odpůrci i povzbuzování věrných. V této Tylově hře se Hus jako myslitel stává bojovníkem za svůj věrný, prociťný ideál. A nabojuje snad za abstraktní ideu, bojuje za pravdu proto, že tato pravda je prospěšná lidu. A tento boj je revolučním bojem, a na něm byly demonstro-

vány revoluční národní, demokratické tradice české.

Po ideové stránce tedy rozhodnutí dramaturgie dlužno jenom uvítat. Ovšem realizaci této složitě hry se nutně stavěla realita divadla. Proto také režisér musel hru podrobit důkladné úpravě, stahováním a vypouštěním řady rolí, zestručněním, jež místy jde až na dřev hry. Ochuzuje ji o jevištní barvitost. Toto široce rozložené jevištní dílo přestává být historickým obrazem, ale stává se vyostřeným konfliktním dialogem ústředních postav, jež jsou podrobeny pronikavé pozornosti svého okolí. Na osclaci těchto dialogů a hromadných scén byla vybudována koncepce režijní práce Zdeňka Pošívala. Vzorů pro takový přístup k historické látce, v její úsečné dramatické podobě, měl dost a dost. Myslím, že se zde ukázal být učenlivým žákem režijních koncepcí Radokových i Krejčovských, v jejich výrazných konfrontacích jednotlivce s davem. Jenže se mu nezdařilo uchovat jednotu těchto scén. Na jedné straně mu správně podtrhují dramaticčnost ústředních dialogů, na druhé sklouzávají do charakteru lidových národopisných suit a působí nejen nesourodě, ale přímo rušivě.

Třebaže nemůžeme souhlasit s pojetím Mistra Jana, který byl zcivilněn tak, že nevěříme nakonec v strhující jeho vliv, přece jen musíme přiznat K. Vašíčkovi, že se snažil dát své postavě co největší vroucnost a naléhavost svého přesvědčení, jež bylo ovšem místy spíše řečnické, nežli prožitě. Stejně Milan Koutný v Štěpánu Pálčovi byl působivý spíše ve svých vstupních scénách, nežli v závěru člověka, který prohlédl, ale nenašel odvahu. Nejvýrazněji vy-

tvorenou postavou byl nesporně O. Jandy papežský legát, tvrdý, pánovitý, voják a fanatik, církevní velmož.

Je ovšem třeba upřímně povědět, že po odplynu citových afektů těchto týdnů, i obecnostvo bude žádat výraznější herecký výkon. A je pak otázka, zda soubor Divadla Petra Bezruče zvládne všechny náročné úkoly, jež mu klade jeho dramaturgie. Zda tyto úkoly nejsou nad jeho síly a možnosti. Uvědomovali jsme si to právě při dnešní premiéře na řadě epizodních postav.

MILAN RUSINSKÝ